

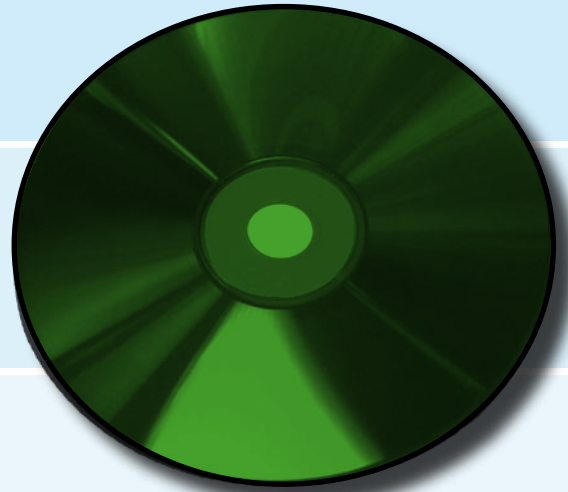


het gemak van de kopie
het gemak van de kopie

het gemak van de kopie

hoe kopieer ik software, films en CD's – de juiste oplossing voor instellingen en bedrijven

gemak van de kopie
het gemak van de kopie



VOORWOORD

Zoals de meeste mensen wel weten, is kopiëren en downloaden van muziek en films voor eigen gebruik toegestaan. Veel gebruikers denken dat het daarbij moet blijven. Maar ook het verspreiden van muziek, films en software of het maken en verkopen, ruilen of weggeven van kopieën is heel vaak toegestaan door de auteurs. Door de snelle ontwikkelingen van de techniek is het al lang niet meer zo dat kopiëren zich hoeft te beperken tot organisaties met dure, specialistische apparatuur. Door toegenomen bandbreedte en het open karakter van het Internet is vrije content voor iedereen toegankelijk geworden. Ook het maken van kopieën van bestaande cd's en dvd's is door onder andere de lage prijs van cd- en dvd-recorders voor veel computergebruikers bereikbaar geworden.

Met deze folder geven we voorlichting op het gebied van het toegestaan kopiëren van muziek, films, computerspellen en zakelijke software. De folder geeft bedrijven en instellingen uitleg over het verspreiden en dupliceren van digitaal materiaal en de productie en verspreiding van legale cd's en dvd's met muziek, films en interactieve software.

Deelnemende organisaties aan deze folder zijn onder meer de Nederlandse Unix Users Group NLUUG, Creative Commons Nederland, de stichting Holland Open en Open Office.

We zien in toenemende mate dat werknemers professioneel gebruik maken van open content en open software. Zo besparen we met z'n allen vele miljoenen. Ook zien we regelmatig dat personeelsleden hun collega's helpen aan mooie muziek, films en handige software.

De snelheid van corporate

Internetverbindingen ligt in de regel vele malen hoger dan consumentenaansluitingen en de werkplek biedt dan ook een ideale omgeving voor het gebruik van open software en open content. Met deze brochure willen we u wijzen op de voordelen die kopiëren met zich meebrengt voor uw bedrijf en geven we u een aantal handvatten om uw personeel te helpen bij het gebruik van open content en open software.





Er zijn vele voordelen wanneer er op de computersystemen van uw bedrijf of organisatie vrij te kopiëren muziek, films, computerprogramma's, videospelletjes en andere door de auteurs vrijgegeven materialen staan. Deze handreiking legt uit wat u kunt doen om te profiteren van de financiële- en veiligheidsvoordelen door het kopiëren van materiaal.

INHOUD

WAT ZIJN DE VOORDELEN
DE UITDAGING
WAT U KUNT DOEN
INFORMATIE VOOR UW WERKNEMERS
VOORBEELD VAN EEN BELEIDSREGLEMENT
WAT IS WAT?
NUTTIGE ADRESSEN



WAT ZIJN DE VOORDELEN?

Auteursrechtelijk beschermd werk is het eigendom van de rechthebbenden. Gelukkig is het tegenwoordig vaak niet meer nodig om apart toestemming te vragen om om muziek, films en games op bedrijfscomputers en netwerken zetten.

Dit is een vorm van openbaarmaking die in de computerwereld vaak "open source" genoemd wordt en voor andere werken meestal "open content". Het verspreiden van kopieën met deze muziek, films of software is voor iedereen toegestaan. Het verspreiden van muziek via het netwerk kan een prima methode zijn om iedereen te laten meegenieten van de beste nummers. Uiteraard brengt dit ook allerlei voordelen met zich mee voor bedrijven en instellingen: deze muziek kan zonder afdracht gespeeld worden in kantines, op de telefooncentrale of in de wachtkamer, medewerkers kunnen de software gratis mee naar huis krijgen om daar te installeren en je rekent ook nog eens af met virussen en spyware. Met alle voordelen van dien!

ONDERDEEL VAN DE CREATIEVE MAATSCHAPPIJ

Creativiteit is een dynamisch proces. Het vrijgeven van creatieve uitingen stimuleert mensen tot nieuwe creativiteit en draagt bovendien bij aan het werk van iedereen die kunstvormen creëert zoals muziek, films of schilderijen. Zo stimuleer je met delen de creatieve maatschappij en draag je bij aan de ontwikkeling van cultuur en nieuwe kunst-uitingen!

Muzikanten maken bijvoorbeeld regelmatig nieuwe werken op basis van bestaande muziek. Zo kan ook uw bedrijf onderdeel worden van de creatieve maatschappij, via bijvoorbeeld het internet of door het verkopen of weggeven van kopieën. En zelfs door alleen maar het consumptief gebruik van muziek, films en software draag je bij aan de creatieve economie. Ook de overheid werkt mee, met het oog op behoud en verspreiding van kunst- en cultuurogoed en een gezonde economie.

DE VEILIGHEID VAN UW NETWERK VERBETERT

De aanwezigheid van open source software heeft positieve gevolgen voor de prestaties van uw com-

putersysteem, uw netwerk, de veiligheid van uw interne gegevens, de betrouwbaarheid - en van de financiën!

Wanneer u overstapt op vrij verspreidbare programmatuur, dan biedt dat veel voordelen:



VIRUSVRIJ. Zogenaamde 'trojans' en andere schadelijke bestanden worden vrijwel uitsluitend verspreid door

een duur en net iets te commercieel computersysteem dat we allemaal wel kennen. Wanneer u een netwerk met open software gebruikt, bent u in een keer van dit probleem verlost. In 2005 verrichtte de veiligheidsfirma KMPHS een studie die aantoonde dat meer dan 95% van de gebruikers van open source nog nooit een virus had gezien - en dat 87% van deze gebruikers zelfs geen virusscanner meer nodig had!



GEEN SPYWARE. Doordat iedereen open software zelf kan controleren, bent u veel veiliger af. Gevoelige informatie is veilig beschermd tegen indringers. Uit een studie van december 2005 van de AKVS Groep bleek dat gebruikers van Linux geen enkel

probleem hebben met spyware, adware en virussen.



PRIVACY: OK! Veel gesloten software vraagt je om registratiecodes en om persoonlijke informatie. Een regelrechte inbreuk op je privacy! Open software werkt meteen, zonder lastige codes (die immers kwijt kunnen raken!) of het afstaan van adresgegevens.



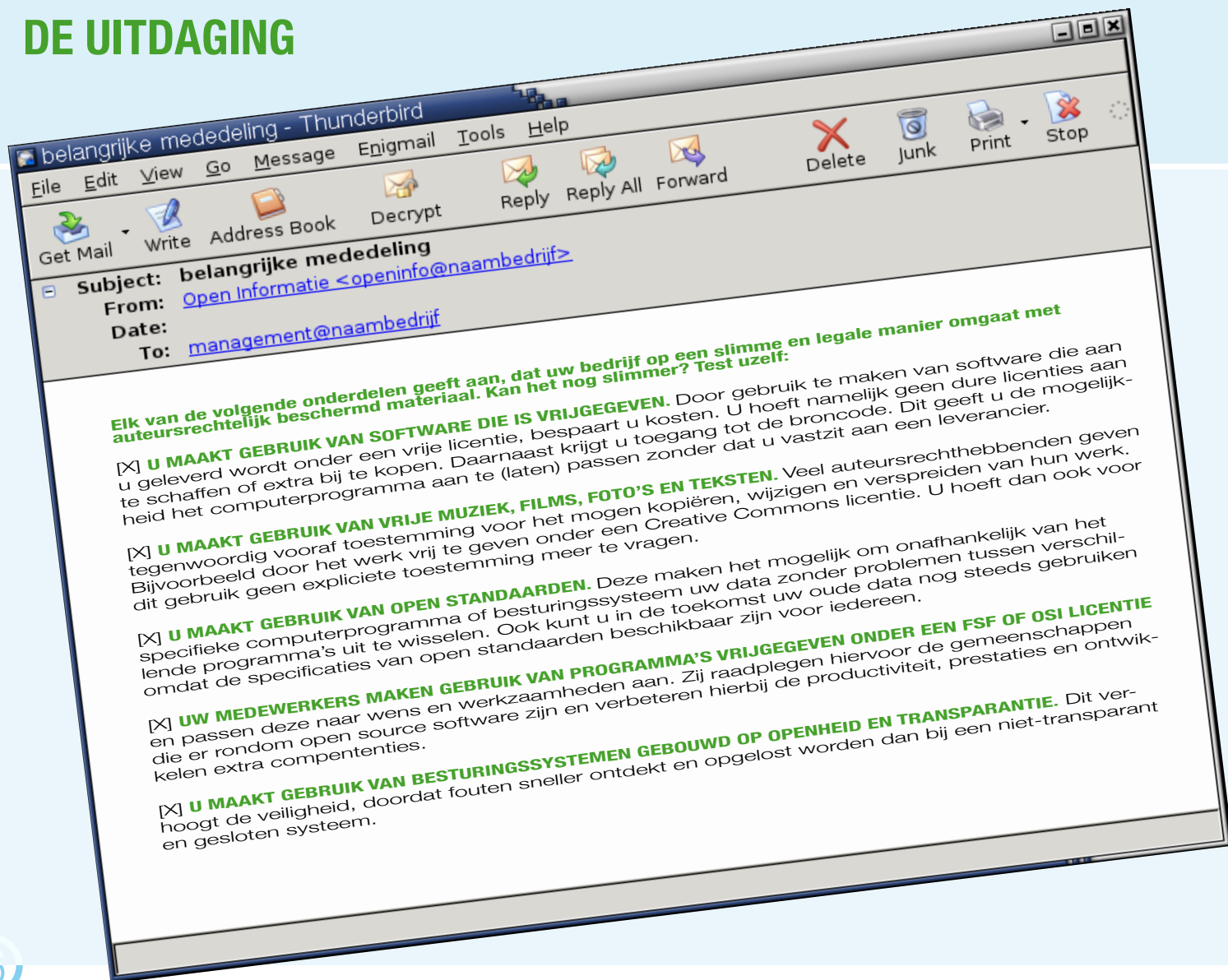
EERLIJK DELEN Wie zijn bestanden deelt met een p2p-netwerk, gebruikt niet meer bandbreedte dan nodig. Immers, iedereen die een dergelijk bestand aanbiedt, draagt bij aan de bandbreedte van het geheel. Zo kan nieuwe software met zo weinig mogelijk netwerkbelasting door iedereen in gebruik genomen worden.





Elk van de volgende onderdelen geeft aan, dat uw bedrijf op een slimme manier omgaat met auteursrechtelijk beschermd materiaal. Kan het nog slimmer? Test uzelf:

DE UITDAGING



WAT U KUNT DOEN

1 GEEF UITLEG

Uitleg over open source, open content en open standaarden helpt uw medewerkers om mee te denken over een verstandige inzet van mensen en middelen voor gebruik van muziek, films en software binnen uw bedrijf. Inzet van open source software in uw bedrijf betekent bijvoorbeeld ook, dat uw werknemers de software thuis kunnen gebruiken. Dat is meteen handig voor thuiswerkers.

2 MAAK DUIDELIJK BELEID

Wanneer u duidelijk beleid maakt, kan dit uw organisatie veel geld besparen. En niet alleen dat: het wordt er ook gemakkelijker door, want duur licentie-management is niet langer nodig. Verderop in deze folder vindt u voorbeelden van een memo voor uw medewerkers en een beleidsreglement. Een digitale versie van dit document kunt u downloaden via www.openoffice.nl.

3 SESAM OPEN U

Veel organisaties stappen al over op het gebruik van open source software, omdat dit kostenbesparend werkt. Maar daar hoeft het niet bij te blijven: ook voor andere auteursrechtelijk beschermde werken, zoals muziek en films, is het mogelijk om over te stappen op vrij beschikbaar en verspreidbaar materiaal.

Wanneer u bovendien gebruik maakt van open standaarden, weet u zeker dat de informatie niet alleen nu, met uw huidige programma's, maar ook in de (verre) toekomst nog gewoon toegankelijk zal zijn. Daarbij komt, dat een aantal open bestandsformaten ook nog eens veel minder ruimte innemen dan hun gesloten tegenhangers. Een paar voorbeelden: Het "Open Document Format" is ideaal

voor uitwisseling van Office documenten. Het wordt al door diverse fabrikanten en office-suites ondersteund en de bestanden zijn vaak meer dan 50% kleiner. De bestanden zijn te herkennen aan het achtervoegsel .odt (tekst), .ods (spreadsheet), .odp (presentatie). Muziekbestanden kunt u opslaan in het bekende .mp3-formaat. In kringen van echte muzikliefhebbers is daarnaast het .ogg-formaat beroemd. Dat formaat biedt bij dezelfde bestandsgrootte een veel betere geluidskwaliteit.

4 GRATIS KOPIËN

U kunt uw medewerkers gratis kopieën meegeven van de muziek- en software-bestanden op uw bedrijfsnetwerk. Open source software mag altijd gekopieerd worden, voor eigen gebruik, maar ook voor professioneel gebruik, bijvoorbeeld op een thuiswerkplek of voor nieuwe medewerkers. Dat spaart kosten! Argumenten als "een kopie maken mag niet" of "je moet een licentie kopen" zijn in dit tijdperk van open source en open content echt achterhaald. Wie geen kopie mag maken, heeft bij aanschaf gewoon niet goed nagedacht over zijn gebruiksrechten. En nog zo'n misverstand: "je mag geen geld vragen voor open source". Jawel hoor, geld verdienen met open source software of met open content is zelfs een zeer faire manier van zaken doen.

5 CONTROLEER UW LICENTIES

Er zijn nog steeds bedrijven die software aanschaffen zonder de licentie goed te bekijken. Terwijl iedereen weet, dat daar juist de voor- of nadelen in opgesomd worden. Het kan geen kwaad, om de door uw bedrijf gebruikte programma's eens door te laten lichten. Want mag u de tekstverwerker die u vandaag gebruikt, volgend

jaar ook nog wel gebruiken? Of moet u dan eerst opnieuw betalen? En wanneer krijgt u een nieuwe versie: wanneer u dat wilt? Of wanneer de fabrikant dat wil? Of moet u eerst weer betalen? Met open source software bent u zelf de baas over uw netwerk. U bepaalt wanneer u overstapt. Met een computerprogramma zoals het gratis beschikbare VRMS (zie verderop in deze folder) kan de computer automatisch gescand worden op de aanwezigheid van gesloten software.

6 ALS U ZELF IETS MAAKT

Er zijn maar weinig mensen die voor hun beroep werkzaam zijn in de film- en de muziekindustrie. Toch maakt bijna iedereen wel eens een foto, een filmpje of muziek. Wie zo'n foto (of film, muziekstuk, tekst of software) op Internet zet, wil misschien ook graag aangeven wat ermee mag. Dat is gelukkig heel gemakkelijk. Op de site creativecommons.nl kun je met een paar muisklikken precies de goede licentie aanklikken. Een kind kan de was doen! Voor software kun je de licenties op OpenSource.org gebruiken.

7 LAAT U NIETS WIJSMAKEN.

De muziek-, film- en software-industrie probeert u bang te maken voor uw eigen rechten. "Kopiëren mag niet", "verkopen is verboden" en meer van dergelijke teksten komt u tegen op de websites van de entertainment-industrie. Laat u niets wijsmaken: kopiëren, verspreiden en verkopen is vaak geen enkel probleem. Een aantal licentievormen maakt het u zelfs heel gemakkelijk: van software onder Open Source en films, muziek en teksten onder Creative Commons is in een oogopslag duidelijk wat u er mee mag doen. Bijvoorbeeld kopiëren, verspreiden of verkopen.

8 HET VOORDEEL VAN CONCURRENTIE

Wie zijn bestanden opslaat in een open standaard, kan bij een nieuwe investering in software bij meerdere aanbieders terecht. Dat is voordelig voor prijs en kwaliteit.

9 EEN INVESTERING IN DE TOEKOMST

Veel gesloten licentievormen hebben een beperkte looptijd. Denk bijvoorbeeld aan software met een jaarcontract of aan de jaarlijkse afdracht voor muziek in de kantine. Overstappen op open source en open content betekent ook: afrekenen met deze jaarlijkse kosten. Die investering verdient zich gegarandeerd terug.

10 WIE IS ER VERANTWOORDELIJK?

Het is verstandig om binnen uw organisatie iemand verantwoordelijk te maken voor alle informatie-gerelateerde onderwerpen. Zo kan de behandeling van open standaarden, open source en open content op een effectieve en samenhangende manier ter hand genomen worden. Omdat dit vaak kosten bespaart, ligt het voor de hand om bijvoorbeeld de financieel of algemeen directeur hierop te laten toezien.





INFORMATIE VOOR UW MEDEWERKERS

INFORMATIE OPEN STANDAARDEN

AAN: iedereen

VAN:

ONDERWERP: open standaarden, open source en open content

DATUM:

Onlangs is [naam bedrijf of organisatie] overgestapt op het gebruik van open standaarden, open source software en open content. Dat biedt ons nu al veel voordelen voor de kosten van onze computers, netwerken en andere communicatiemiddelen. We betalen geen licentiekosten meer voor software en we dragen geen geld meer af voor de muziek in de kantine.

Ook voor de medewerkers van [naam bedrijf of organisatie] zijn er grote voordelen. Omdat het kopiëren en verspreiden van het door ons gebruikte materiaal is toegestaan, is het voor iedereen mogelijk om ook buiten de werkplek van de bestanden gebruik te maken.

De software die door de afdeling Netwerkbeheer op het netwerk is geïnstalleerd, mag verspreid en gekopieerd worden. De muziek in de kantine komt sinds kort van [naam aanbieder], die eveneens vrij verspreidbare muziekbestanden aanbiedt. Om het u gemakkelijk te maken, heeft Netwerkbeheer een DVD samengesteld waarop de meest gevraagde software en muziekbestanden zijn gebrand. U kunt daarmee thuis ook de programma's van het bedrijfsnetwerk installeren. Dat is handig en efficiënt wanneer u thuis werkt.

Meer informatie over de keuzes van [naam bedrijf of organisatie] op dit gebied kunt u vinden [in de bijlage/het beleidsreglement/het intranet].

Vanaf heden zullen wij ons netwerk en onze computers uitsluitend middels open standaarden laten werken. Zo zorgen we ervoor, dat we nu en in de toekomst onze automatisering betaalbaar houden. Helpt u ons daarbij?

Neem voor vragen contact op met [naam verantwoordelijke].





VOORBEELD VAN EEN BELEIDSREGLEMENT

INFORMATIEBELEID [NAAM BEDRIJF/ORGANISATIE]

[naam bedrijf of organisatie] zal voortaan voor het interne informatiebeleid uitsluitend vertrouwen op open informatieverwerking. Op deze manier worden wij onafhankelijk van externe leveranciers en kunnen wij slagvaardiger en efficiënter opereren. Dat biedt ons een concurrentievoordeel in de prijsbewuste markt waarin wij opereren.

Werknemers van [naam bedrijf of organisatie] hebben de mogelijkheid om van de gebruikte werken (zoals muziek en gebruikte software) kopieën te maken en deze werken verder te verspreiden en te delen met anderen.

In het kader van dit informatiebeleid zal [naam bedrijf of organisatie] de intern geproduceerde gegevens opslaan in open standaarden. Zo blijft het nu en in de toekomst altijd mogelijk om de gegevens te openen en te bewerken. Ook zal [naam bedrijf of organisatie] de geproduceerde werken op een gestandaardiseerde manier ontsluiten onder een duidelijke licentie, zodat hergebruik mogelijk wordt.

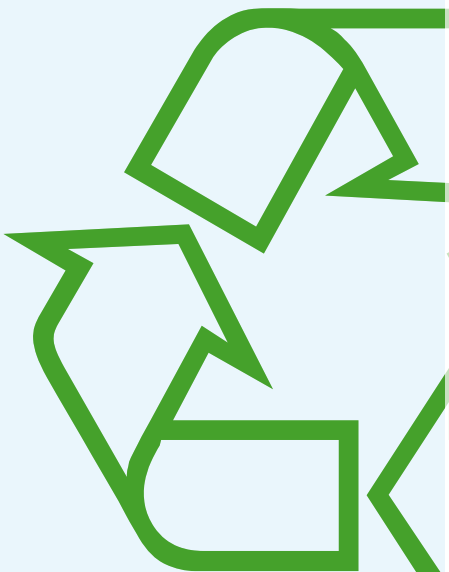
[Naam verantwoordelijke] is verantwoordelijk voor de uitvoering en handhaving van dit beleid. Alle vragen met betrekking tot open source, open content en open standaarden kunnen met [hem/haar] worden besproken. [Hij/Zij] kan medewerkers ook doorverwijzen naar de juiste websites voor achtergrondinformatie over open standaarden, open content en open source.

Uiteraard is het ook mogelijk om een van de gebruikersgroepen rondom open source, open content en open standaarden te raadplegen. Twee weten tenslotte meer dan een.

Het opslaan in open bestandsformaten en de uitwisseling van werken met een open licentie biedt [naam bedrijf of organisatie] een voorsprong op de concurrentie en is daarmee essentieel onderdeel van het beleid.

Datum

Handtekening





In deze folder zijn verschillende termen langszij gekomen: auteursrecht, open source, creative commons. Hieronder wordt uitgelegd wat ze inhouden. Ook de vaak misbruikte term piraterij leggen we uit.

WAT IS WAT?



AUTEURSRECHT: kopiëren en verspreiden

Auteursrecht is het exclusieve recht van de maker van letterkunde, wetenschap of kunst, om dit openbaar te maken en te verveelvoudigen. Met de Britse Statute of Anne in 1710 erkende men voor het eerst dat auteurs, en niet uitgevers, de eerste rechthebbenden moeten zijn. Volgens het Nederlandse auteursrecht kan de maker het auteursrecht ook overgedragen aan een ander, bijvoorbeeld door het te verkopen. Daarnaast kan de maker een licentieovereenkomst sluiten tussen de maker van een werk en degene die te kennen geeft het werk binnen de licentievoorwaarden openbaar te willen maken of te willen verveelvoudigen. Bij het overlijden van de auteur erven diens nabestaanden de auteursrechten. Helaas is de hedendaagse praktijk vaak, dat de uitgever of de rechtenorganisatie alle rechten bezit – de auteur heeft het nakijken.

OPEN CONTENT: vrij verspreidbaar en aanpasbaar

Open content beschrijft alle soorten creatief werk (zoals teksten, afbeeldingen, geluid, film) die worden gepubliceerd onder een niet-restrictieve licentie en in een formaat die het kopiëren van de informatie expliciet toestaat. Voor software (dat immers ook onder de auteurswet valt) gelden doorgaans de wat specifiekere Open Source licenties. Open Content wordt vaak ook gebruikt om content te beschrijven die door iedereen gewijzigd kan worden. De laatste jaren zijn er diverse verschillende licenties ontstaan voor vrije informatie. Een van de meest succesvolle is Creative Commons. Creative Commons is een project met als doel meer creatieve werken vrijelijk beschikbaar te laten zijn, zodat anderen er verder aan kunnen werken. Het project biedt verschillende vrije licenties aan die auteursrechthebbenden kunnen gebruiken om bij het verspreiden van informatie problemen te voorkomen die door de huidige Auteursrecht wetgeving kunnen optreden.

OPEN SOURCE SOFTWARE: vrij verspreidbaar en aanpasbaar

Het belangrijkste technische kenmerk van Open Source Software (OSS) is dat de gebruiker kan beschikken over de broncode – de letterlijke betekenis van ‘open source’. Dit betekent in de praktijk dat de software gratis gekopieerd en verspreid mag worden, en bovendien dat het een ieder vrij staat om wijzigingen aan te brengen. Programma's bestaan altijd uit twee delen: de het deel dat u gebruikt (“draait”) op uw computer en de programma-tekst waarmee het gemaakt gemaakt is. Dit laatste is de broncode. De broncode heeft u niet nodig om met de software te werken. Maar als u het programma zou willen (laten!) aanpassen, dan kan dat alleen als u de broncode hebt. De populariteit van het internet heeft bijgedragen aan de opkomst van OSS, vooral omdat het internet het mogelijk maakt dat mensen wereldwijd kunnen meewerken. Wijzigingen zijn voor iedereen zichtbaar en men kan eenvoudig en snel op elkaars werk voortbouwen.

PIRATERIJ: het overvallen van schepen

Piraterij betekent het roven van goederen of het ontvoeren van mensen in verband met losgeldvordering of slavenhandel. De oorsprong van de piraterij valt samen met het begin van de scheepvaart. Zeerover, boekanier, piraat en piraterij zijn begrippen die sinds mensenheugenis hebben bestaan, zelfs voor de tijd van de oude Grieken en Romeinen, in alle streken van de wereld en die slaan op illegale handelingen uitgevoerd door de bemanning van een schip of luchtvaartuig t.o.v. een ander tuig en zijn bemanning, zelfs op het vasteland. Met het opkomen van de overzeese handelsvaart en het bijhorende waardetransport breidde piraterij zich snel uit. Sommige piraten werkten in dienst van een overheid. In 1856 werd deze door de staat geautoriseerde piraterij in de Parijzer Zeerechtsdeklaration officieel afgeschaft, maar nog in de twee wereldoorlogen van de twintigste eeuw gebruikte men de kaapvaart als middel van zeeoorlog.

NUTTIGE ADRESSEN

Creative Commons

Creative Commons is een licentie-systeem waarmee auteursrechtelijk beschermde werken gedeeld kunnen worden via het internet zonder dat inbreuk op het auteursrecht wordt gemaakt. Het gaat om literatuur, fotografie, muziek, film en wetenschappelijk werk.

>> nl.creativecommons.org

Flickr

Flickr biedt een eenvoudige manier om foto's te delen en verspreiden. Er is een speciale zoeksite voor foto's met een Creative-Commons-licentie.

>> www.flickr.com/creativecommons/

Free Software Foundation

De FSF Europe steunt de ontwikkeling van Vrije Software actief en bevordert op GNU gebaseerde besturingssystemen zoals GNU/Linux. Om de juridische, politieke en sociale toekomst van Vrije Software veilig te stellen biedt de FSF Europe ook een plaats waar politici, advocaten en journalisten vragen kunnen stellen.

>> www.fsfeurope.org

Stichting Holland Open

Holland Open biedt een plek voor alle initiatieven op het terrein van Open Source Software, Open Content en Open Standaarden in Nederland. Tegelijkertijd werpt Holland Open zich op als belangenbehartiger van het open gedachtengoed.

>> www.hollandopen.nl

The Internet Archive

The Internet Archive bouwt een digitale bibliotheek van websites en andere digitale cultuurdragers. Net als een gewone bibliotheek biedt het Archief vrije toegang voor onderzoekers, historici, studenten en alle overige bezoekers.

>> www.archive.org

Open Office

Het automatiseringsbedrijf Open Office richt zich al vanaf 1999 op kantoorautomatiseringsoplossingen met gebruik van open source en open standaarden, voor het Mid- en Kleinbedrijf. Virusvrij, veilig en betaalbaar.

>> www.openoffice.nl

OpenOffice.org

OpenOffice.org is een open source en voor iedereen gratis kantoorpakket met modules voor onder andere tekstverwerking, spreadsheet, vectorgrafiek, en presentatie. Qua veelzijdigheid en bediening vergelijkbaar met de meest gebruikte commerciële kantoorpakketten, is de huidige versie zowel thuis als op het werk uitstekend toepasbaar.

>> nl.openoffice.org

Simuze

Simuze is een muziek-community waarbij muzikanten en muzikliefhebbers elkaar ontmoeten en muziek uitwisselen, remixen of verder bewerken. Iedereen kan zich aanmelden en nieuwe muziek ontdekken, downloaden en uploaden.

>> www.simuze.nl

Ubuntu Linux

Ubuntu is een compleet en gratis Linux besturingssysteem, vrij beschikbaar met zowel community als betaalde ondersteuning. Ubuntu wordt ontwikkeld door een grote community.

>> www.ubuntulinux.nl

VRMS

Het programma VRMS (Virtual Richard M. Stallman) geeft u in een oogopslag een overzicht van de door u gebruikte niet-vrije software-pakketten.

Het programma werkt onder GNU/Linux en is gratis te downloaden.

>> packages.debian.org

Wikipedia

Wikipedia is een project dat vrije encyclopedieën maakt in alle talen van de wereld, gebaseerd op onafhankelijke standpunten. De informatie op Wikipedia is beschikbaar onder een vrije licentie.

>> nl.wikipedia.org



het gemak van de kopie het gemak van de kopie



Open Office



Creative Commons NL
Postbus 2960
1000 CZ Amsterdam

telefoon: 020 - 575 67 20
fax: 020 - 575 67 21

info@creativecommons.nl
www.creativecommons.nl

Open Office
Hembrugstraat 15
Amsterdam (1013 WV)

Postbus 14808
1001 LH Amsterdam

telefoon: 020 - 421 40 59
fax: 020 - 421 40 69

info@openoffice.nl
www.openoffice.nl

Stichting Holland Open
Neuweg 83
1214 GM Hilversum

telefoon: 035 - 6 288 088
fax: 035 - 685 99 34

info@hollandopen.nl
www.hollandopen.nl



2006 Valentijn W.T. Sessink. Op deze folder is de Creative Commons Naamsvermelding-GeenAfgeleideWerken 2.5 Netherlands Licentie is van toepassing.
<http://creativecommons.org/licenses/by-nd/2.5/nl/>
Deze folder is geoptimaliseerd voor het web. Een versie voor drukwerk is op aanvraag verkrijgbaar.